

התוכי שקרא מחשבות

י.מרקל

חי פעם בהודו סוחר בדים, שכל היום ישב בחנות שלו והמתין ללקוחות, ובינתיים השתעמם מאוד ורצה שיהיה לו דבר מה שבזמן ההמתנה יעורר ויבדר אותו קצת. יום אחד, כשעבר בשוק, ראה איש זקן שישב לפני כלוב עם תוכי, ועל השלט של הכלוב רשום "תוכי מדבר". "תוכי מדבר" חשב הסוחר "הוא יכול לקשקש בזמן שאני יושב בחנות ומשתעמם". אך התוכי הביט על הסוחר ואמר "אני יכול לקשקש כשאתה משתעמם!" הסוחר צחק וקנה את הציפור המשעשעת. מובן שראה את דברי התוכי כצירוף מקרים בלבד, קשקוש שרק במקרה נכנס לראשו הקטן של הציפור.

הוא לא תאר לעצמו כלל שלתוכי יש תכונות מיוחדות כלשהן. אבל במציאות הציפור יכלה לא רק לדבר, אבל גם לקרוא מחשבות. אלא שהיא לא שתקה, וברגע שקראה מחשבה כלשהי, מיד קשקשה אותה בקול רם. למעשה התוכי לא הבין כלל את המחשבות. הוא היה תוכי סתם ורק חיכה את מחשבות האנשים שלידו. הסוחר קנה את הציפור יחד עם הכלוב שלה ותלה את הכלוב מהתקרה של החנות. רק הספיק לעשות זאת, כשלחנות נכנסה אישה זקנה, ששאלה האם תוכל להשיג אצלו שני מטר בד משי צהוב. משי צהוב לא היה בחנות, אבל הסוחר חשב שיוכל למכור לה שאריות של בד צהוב זול, שהברק שלו דמה מאוד למשי. "את הבד הזול אמכור לזקנה כמו משי יקר" חשב לו.

אך מה עשה התוכי שידע לקרוא מחשבות? הוא חזר מיד על מחשבתו של הסוחר וקרא "את הבד הזול תמכור לזקנה כמו משי יקר".

האישה הבינה מיד שמנסים לרמות אותה, ויצאה מיד, בלי לקנות כלום. "אם תעשה זאת עוד פעם, אוריד לך את הראש" חשב הסוחר. והתוכי מיד חזר על כך - "אם אעשה זאת עוד פעם, תוריד לי את הראש".

כעבור זמן מה נכנס לחנות אדם בעל מראה מכובד. הסוחר הביט עליו וחשב "זה לא סתם בטלן. אם האיש הזה אוכל לעשות עסק טוב".

והתוכי חזר מיד אחריו "זה לא סתם בטלן. אם האיש הזה תוכל לעשות עסק טוב." הלקוח צחק ואמר "אכן ציפור חכמה. וגם צודקת, איתי תוכל לעשות עסקים טובים."

הסוחר שאל מה ברצונו לקנות והאיש הזמין כמות גדולה של בדי קטיפה יקרים. "וכתשלום אשאיר לך את טבעת הספיר הזו."

הסוחר לקח את הטבעת, אבל לא היה לו כל מושג באבני חן ולא יכול היה להבחין בין אבן חן יקרה וזכוכית מעובדת יפה. אך כשהסוחר בדק את הטבעת, חשב הלקוח "הטיפש הזה לא מבין הרי כלום באבני חן. ארמה אותו בקלות." ובאותו הרגע אמר התוכי "הטיפש הזה לא מבין הרי כלום באבני חן. תרמה אותו בקלות." הסוחר הבין מיד שהאיש המכובד רוצה לרמות אותו וענה "אדוני, זה אינו ספיר אלא חתיכת זכוכית!" הלקוח הביט על התוכי במבט זועף ויצא. אבל הסוחר הסתכל על התוכי בחיבה ואמר לעצמו "אהא! אילו לא עזרת לי, הייתי נופל בפח!" והתוכי חזר מיד "אהא! אילו לא

עזרתי לך, היית נופל בפח!"
כך נמשכו הדברים גם הלאה והתוכי עזר
לסוחר פעמים רבות. הסוחר התעשר
ובסביבה התחילו לספר כי יש לו עכשיו
ארגז שלם של זהב ואבני חן. את הדברים
שמעו גם שני שודדים והחליטו לגנוב
לסוחר הבדים את ארגז האוצרות. אך
איפה יכול היה הסוחר לשמור את
האוצר? השודדים התווכחו על כך. "הוא
בוודאי הטמין אותו באדמה אחרי הבית"
אמר אחד.
"שטויות! הוא בוודאי ישן על הארגז הזה.
אנו מוכרחים לבדוק זאת הלילה."
"אינני מאמין בכך. הוא הרי מפחד
שנתקוף ונהרוג אותו. בוודאי שם את
האוצרות בארגז פלדה במרתף."
ומאחר שלא היה להם מושג איפה הסוחר
שומר את אוצרותיו, החליטו על תחבולה.
אחד השודדים התחפש לאישה מכובדת,

נכנס לחנות ושאל "אולי תמכור לי שק
שאוכל לשמור בו 1000 מטבעות זהב
והוא לא התפרק?"
"בוודאי" ענה הסוחר והביא שק מבד
פשתן חזק. אבל השודד המחופש אמר
"אני רוצה להיות בטוחה שהוא יחזיק.
אולי תמלא אותו ב-1000 מטבעות?"
ותוך כך חשב "כשיכניס את הזהב לשק
נוכל לגלות איפה האוצרות שלו." אלא
שהתוכי חזר מיד אחריו "כשיכניס את
הזהב לשק נוכל לגלות איפה האוצרות
שלו." השודד הרגיש שתחבולתו התגלתה
וברח מהחנות. בחוץ חיכה לו השותף "יש
לו שם תוכי שיכול לקרוא מחשבות" קילל
השודד "אנו מוכרחים לחסל את הציפור."
"הו, לא" ענה השותף "אנו צריכים לתפוס
אותה, ואז היא תעזור לנו לגלות איפה
הקמצן שומר את כספו."
איזה רעיון נהדר! אבל איך לתפוס את

הציפור בלי שהיא תגלה את המחשבת
הזדונית? צריך לשלוח לחנות מישהו
שיפתה את התוכי.

למזלם סבתא של אחד מהשודדים אהבה
מאוד תוכים. כששמעה על תוכי קורא
מחשבות החליטה מיד שהיא חייבת
להכיר אותו. השודדים נתנו לה דברי אוכל
טעימים לתוכי ושלחו אותה לחנות
הבדים, אך לא גילו שהאוכל מכיל חומר
הרדמה, אשר ירדים את הציפור
לשתים-עשרה שעות.

"איזו ציפור חמודה את!" חשבה הסבתא
כשנכנסה לחנות "הנה הבאתי לך
מטעמים."

והתוכי קרא מיד "איזו ציפור חמודה אני.
הנה הבאת לי מטעמים."

הסוחר לא התנגד שהסבתא תאכיל את
התוכי, אך אחרי שעתיים התוכי נפל
בכלוב ולא זז יותר. הסוחר שחשב כי

הציפור מתה התאבל עליה מאוד. בסוף
לקח אותה בערב והטמין באדמה בגינה
שלו.

הוא לא ידע שעוקבים אחריו, וכשבא
הלילה השודדים הוציאו מהאדמה את
הציפור שהתאוששה בינתיים והלכו איתה
ישר לחנות סוחר הבדים. "תראה לנו
עכשיו איפה הסוחר שומר את האוצרות
שלו" אמרו. והתוכי ענה "אראה לכם
עכשיו איפה הסוחר שומר את האוצרות
שלו", אלא שהוא לא ידע זאת כלל, ולכן
התעופף זמן מה בתוך החנות ובסוף נכנס
לכלוב שלו.

"אהא" חשבו השודדים "הוא מסתיר את
האוצרות בכלוב של הציפור." והתוכי ענה
"הוא מסתיר את האוצרות בכלוב של
הציפור."

השודדים הורידו את הכלוב ובדקו אותו
היטב. הם לא מצאו שם כלום מלבד צואת

הציפורים. ברוב כעס תפס אחד השודדים את התוכי וחשב "אם עכשיו לא תדבר, אחנוק אותך!"

הציפור המבוהלת קראה בקול רם "אם עכשיו לא אדבר, יחנוק אותי!" קריאת הציפור העירה את הסוחר שישן בחדר שמעל החנות. "האם אני חולם" חשב "הנה התוכי המת שלי מדבר!" הוא קם והתחיל לרדת במדרגות. השודדים שמעו את חריקת המדרגות והסתתרו בתוך ארון ריק. הסוחר נכנס וראה את התוכי שלו. "אתה הרוח של הציפור המתה שלי" חשב. והתוכי קרא "אני הרוח של הציפור המתה שלך".

הסוחר כרע ברך לפני הציפור וביקש בפחד גדול "מה תרצה ממני? אעשה הכל מה שרק תרצה!"

לאחד השודדים שבארון היה רעיון נהדר. הוא חשב מיד "פתח לנו את ארגז

האוצרות שלך, וברח מיד!" והתוכי חזר אחריו "פתח להם את ארגז האוצרות שלך, וברח מיד!"

"להם?" חשב הסוחר שהבין כי השודדים נמצאים בחנות ומיד חשב "אראה להם את האוצרות שלי!" והתוכי צעק "תראה להם את האוצרות שלך!"

השודדים חשבו שהסוחר יראה להם עכשיו את אוצרותיו ויצאו מהארון. אלא שהם נעמדו על דלת ברצפה, שהובילה למרתף. הסוחר הפעיל את ידית הדלת והם נפלו פנימה. הסוחר קרא מיד למשטרה והם נעצרו.

"הציפור החכמה הצילה אותי מפשיטת הרגל" חשב הסוחר והתוכי חזר אחרי מחשבתו "הציפור החכמה הצילה אותך מפשיטת הרגל". לאות תודה קנה הסוחר כלוב זהב לתוכי שלו.

יום אחד קנה הסוחר שמיכת בד יקר

גדולה, וכשהוציא אותה מהאריזה תלה אותה מהתקרה כדי לישר את הקמטים שלה. תוך כדי כך חשב "הציפור הזו מועילה לי מאוד כשהיא קוראה מחשבות של הלקוחות. חבל רק שהיא קוראה גם את מחשבותיי." אך ברגע שחשב זאת הרגיש שהתוכי לא חוזר אחריו. הוא הקשיב היטב, ואז הציץ לכלוב שתלוי היה אחרי השמיכה. התוכי ישב שקט בכלוב. "אולי הוא יכול לקרוא מחשבות רק כשהוא רואה את האנשים" חשב הסוחר, אבל התוכי עדיין שתק. ואז הסוחר עבר לצדה השני של השמיכה וחשב "אכין מסך לפני הכלוב שלו, כך שאוכל להרים ולהוריד אותו" והתוכי קרא מיד "תכין מסך לפני הכלוב שלי כך שתוכל להרים ולהוריד אותו".

הסוחר הכין מיד מסך מתאים לפני כלוב התוכי. כשרק רצה לדעת מה חושבים

הלקוחות שלו היה מרים אותו. אך אם רצה למנוע שמישהו ידע מה הוא חושב בעצמו, תמיד הוריד את המסך, כדי שהתוכי לא יראה אותו.